

Oudjaar 2016: Jakobus 4: 13-16: Over kwetsbaarheid.

Orde van dienst:

Votum en zegengroet van Sela
Psalm 146: 1, 4
Gebed
Lezen: Jakobus 4: 13-17
Psalm 116: 1, 3, 10
Preek
LB 939: 1-3
Jaaroverzicht gedoopten
LB 91a: 1
Jaaroverzicht belijdenis van geloof.
LB 91a: 2
Jaaroverzicht overledenen.
LB 91a: 3
Gebed
Collecten
LB 413: 1-3
Zegen.

Voor de Schriftlezing:

Het was een bewogen jaar, 2016.

Als ik terugkijk, zie ik veel moois.

Zie ik een gemeente, die leeft van genade en daar met liefde over zingt. Daaruit leeft.

Zie ik kinderen geboren worden en gedoopt. Zie ik mensen elkaar trouw beloven. Zie ik mooie erediensten vol muziek, evangelie en ontmoeting. Hoor ik jongeren worstelen met grote vragen. Zie ik ook jongeren belijdenis doen.

Zie ik grote inzet voor kinderen en vluchtelingen.

Zie ik op ziekbedden en bij open graven veel tranen, maar ook veel hoop en dankbaarheid en meeleven. Wat is het werk van de Heilige Geest in onze gemeente krachtig!

Wat hebben we veel om voor te danken!

Tegelijk heeft diezelfde sterke Geest van God in de afgelopen maanden een diepe wond in onze gemeente weer opengetrokken. Omdat er nog vuil in zat.

Maar: zo kan een wond nooit goed genezen.

Het wordt alleen maar erger.

Iedere dokter weet dat: een wond moet je schoonmaken voordat je die kunt hechten en sluiten.

Onze God heeft het mes erin gezet. Dat geloof ik steeds meer.

Geschokt, vol pijn, vol vragen en zelfs rouw hebben we dat zien gebeuren. We zijn stilgezet. En nu?

Ja, wat kunnen we anders, dan erop vertrouwen, dat als God ingrijpt, als hij een wond weer open legt, dat hij dat niet doet om te verwonden of te beschadigen, maar om te helen.

Dat is het proces waar we nu inzitten: de wond is opgelegd, pijnlijk opgelegd, maar God geeft ons tegelijk ook mensen binnen en buiten onze gemeente, die de wond reinigen.

Zodat we straks weer verder kunnen. Zonder de pijn. Zonder te hoeven bedekken.

Wat hebben we veel om voor te bidden!

Vanavond gaat het over heel bekende woorden. Woorden, die we vaak gebruiken: "Zo de HERE wil".

U kent die woorden ook in het Latijn: "Deo volente".
Vaak afgekort als DV. Deo volente. Als God het wil.
Die woorden zie je vaak in trouwadvertenties: "Wij gaan, DV, op 2 juni trouwen en".
Maar wat doen we nu echt met die woorden? Blijven het vage letters uit een dode taal of is Gods liefde een levend vuur in ons hart?
Kortom: in de kerk zie je het echte vuurwerk.

Preek:

Oudejaarsavond. We sluiten een jaar af. Een bewogen jaar.
Waar sluit je het jaar nu mee af?
In Nederland sluiten duizenden mensen het jaar af met popmuziek.
Eerst klonk dagenlang popmuziek uit het Glazen Huis. Nu een week lang de Top 2000 met de mooiste pop-nummers van de afgelopen jaren.
Voor mij is een van de mooiste nummers een lied van Sting. Fragile. Dia.
Dat betekent: breekbaar, kwetsbaar. Dia.
Sting bezingt de breekbaarheid van de mens: "Vergeet niet hoe kwetsbaar, hoe breekbaar, we zijn".

Jacobus schrijft hetzelfde: "U bent immers maar een damp, die heel even verschijnt en dan weer verdwijnt". Een damp. Een nevel. Het lijkt heel wat als de mist zwaar over de velden hangt. Zelfs het verkeer op de wegen wordt erdoor vertraagd. Maar als de zon opkomt en aan kracht wint, lost de mist op en verdwijnt zomaar.
Mensen zijn als een ademtocht. Als een bloem in het veld. Een damp.
Zo breekbaar. Fragile.
We zien het elke dag om ons heen.
Mensen worden ziek. Mensen worden ouder en sterven. Mensen sterven in Syrië. Zelfs ikonen uit de popmuziek blijken heel breekbaar en sterven. David Bowie, George Michel....
En die mens zegt: "Ik ga morgen naar die of die stad en ik blijf daar een jaar. En ik ga handeldrijven en geldverdienen.....". Allemaal grote plannen.
"Maar", zegt Jakobus: "je weet al niet hoe je leven er morgen uit ziet? Je weet zelfs niet of je morgen wel leeft!". Maar als je morgen al niet weet, wat praat je dan over een jaar?!!
Vergeet niet hoe breekbaar je bent!, zingt Sting.

Maar: mogen we dan geen plannen maken? Geen goede voornemens? Geen agenda?
Geen trouwdag plannen? Geen begrotingen?
Ja, dat mag natuurlijk. Het zou heel slecht zijn om dat niet te doen.
Stel je hebt een vervoersbedrijf met allemaal zware vrachtwagens. En je zegt tegen de chauffeurs `Jongens, ik heb geen planning, kijk maar waar je vandaag heen gaat!'.
Ja, dat wordt een chaos!
Plannen maken mag.
Paulus deed dat ook: hij neemt zich voor om naar Corinthe te gaan of naar Rome. Paulus plant.
En ook de HERE zelf heeft grote plannen. Al vele duizenden jaren beloofde Hij de geboorte van Jezus en werkte hij in de hoge hemel daarnaar toe. En nu bereidt Hij de dag voor, dat Jezus terugkomt en de wereld zal oordelen. Hij werkt aan een mooie nieuwe wereld. Een nieuw Jeruzalem. Onze God heeft grote plannen.
Plannen maken mag. Alleen de vraag is nu: Hoe doe je dat?
Is het alleen maar "Ik ga naar die of die stad.... Ik blijf daar een jaar... Ik ga winst maken...": ik, ik, ik... Ik weet, ik plan, ik doe.... Ik ga in 2017....
Maar: wie ben jij eigenlijk? En waar is God bij al jouw plannen?
Jakobus bedoelt: de manier waarop veel mensen plannen maken is slecht en arrogant.
Grootspraak: ze vergeten God.

En dat is een grote zonde. God vergeten.

Je leven leven zonder hem. Ik weet, ik wil, ik ga....
Alsof het leven maakbaar is.

Zo kun je dat in Nederland soms denken: "De ziekenhuizen kunnen ons beter maken. De banken beschermen mijn geld. Mijn studie bezorgt mij een baan. De media vermaken mij. Mijn auto brengt mij op mijn vakantieplek. En als ik vind, dat mijn leven voltooid is, stap ik eruit".

Dat zit diep in onze cultuur: het leven is maakbaar en het ligt dus aan jezelf, als je leven vast loopt.

Dat zit in de lucht, die we in Nederland inademen.

En zonder dat je het door hebt, ga je daarin mee.

Want u weet hoe dat gaat: als je maar lang genoeg een bepaalde lucht inademt, ruik je die niet meer.

Een paar jaar geleden waren we op bezoek bij vrienden in Hull. In Engeland. Een kustplaats met een mooi centrum en veel winkels en musea. Maar terwijl we door de straten liepen, roken Aly en ik voortdurend een zoete, weeë lucht. Die lucht hing in de straten van Hull.

Woei om elke hoek je neusgaten in.

We vroegen onze vrienden waar die lucht vandaan kwam en wat het was.

Maar zij keken ons verbaasd aan hadden geen idee wat we bedoelden. Ze roken niks. En pas na goed snuiven en nadenken wisten ze wat we bedoelden: vlak bij Hull stond een grote chocoladefabriek en de weeë lucht van die fabriek lag elke dag weer als een deken over Hull.

Maar de mensen die daar woonden roken dat allang niet meer.

Zo gaat het ook met de cultuur waar je in leeft en die je zomaar inademt, overneemt: je maakt plannen en je gaat ervan uit dat het wel goed komt....zonder dat je naar God vraagt. Ongemerkt leef je zonder bidden.

En je vergeet dat je God heel erg nodig hebt. Zonder hem zou je niet eens bestaan.

Het lijkt heel klein. Iedereen om je heen leeft zo.

Maar Jakobus noemt het heel slecht.

Naar God toe is het slecht. Waarom?

Omdat het pijn doet als je vergeten wordt. Als niemand je mist.

Dat ken je wel: ze zijn jouw vergeten uit te nodigen voor het feest. Je wordt niet gemist in de kerk. Je kinderen bellen je nooit eens op.

Hoe voelt dat als je vergeten wordt?

Voorals je veel voor je broer of je kind of je gemeente hebt gedaan.

Dan ben je blijkbaar niemand. Niet belangrijk. Niet waardevol.

Mensen kunnen nog beter kritiek op je hebben of het met je oneens zijn en dat vertellen of mailen. Dan ben je nog iemand. Heb je iets gezegd, dat de ander raakt.

Maar als niemand reageert, als je vergeten wordt, dat doet meer pijn dan de felste kritiek.

Zo kun je ook God vergeten.

In Jeremia 2 schreeuwt de HEER zijn verdriet eruit als zijn volk hem vergeet en inruilt voor vreemde, wrede afgoden. Hij heeft zoveel voor zijn volk gedaan. Zoveel liefde gegeven. Een nieuw land. Maar wat gebeurt er? Zijn kinderen vergeten hem!

Die.

Hij roept *'Zal een meisje haar sieraden vergeten of een bruid haar tooi'. Maar mijn volk is mij sinds jaar en dag vergeten.'*

Ik heb heel wat bruidsparen getrouwd in de loop van de jaren. Maar ik heb nooit een bruid in de kerk zien komen, die zei: 'O, ik ben vergeten om mijn trouwjurk aan te doen!'

God vergeten, God behandelen als een nobody, is erg pijnlijk.

Het is ook grootspraak. Arrogant.

Want weet je wat er eigenlijk gebeurt? Je gaat op de troon van God zitten.

Je denkt, dat jij het wereldgebeuren overziet en alles weet en begrijpt. Alsof jij het nieuwe jaar overziet. Alsof jij altijd weet wat goed voor je is. Alsof jij alles weet van het leven en de motieven van andere mensen en kunt oordelen.

Je gaat op de troon van God zitten. Je vergeet hoe breekbaar je bent.

Je bent geen God. Je bent een damp, die heel even boven de velden hangt, maar ook zomaar verdwijnt. Wat weet je eigenlijk?

Daar komt nog iets bij.

Als je God vergeet, als je je plannen maakt zonder hem, als je op zijn troon gaat zitten, dan bezorgt je dat ook heel veel zorgen. Want dan moet jij jezelf gelukkig maken. Dan kun je bang worden voor alles wat onverwacht is. Voor aanslagen. Of voor een ziekte, die zomaar je leven binnen kan komen. Dan is de gemeente jouw project.

Als er geen God bestaat lijkt je heel vrij.

Maar het is niet waar: dan wordt het leven pas echt zwaar.

Dan moet je alles weten. Alles in je hand hebben. Alles regisseren. Alles plannen.

Wat een loodzware taak.

En je wordt bezorgd. Angstig.

En zo ga je dan ook het nieuwe jaar in: wat gaat er allemaal gebeuren?

Maar als God bestaat, als hij liefde is, als Hij almachtig is en alles weet, dan kan ik het in zijn handen leggen! Wat mooi!

U mag tegen God zeggen: 'Ik weet het niet meer, u weet het'.

Als je ziek wordt.

Als je je zorgen maakt over je kinderen of je kleinkinderen.

Als je je zorgen maakt over onze gemeente.

Als je je zorgen maakt over ons land, onze wereld. Over vluchtelingen of milieu. Over aanslagen.

Hij weet het.

Ik moet u eerlijk zeggen, dat mij dat heel veel rust geeft: ik hoef niet alles te weten en te regelen. Daar ben ik veel te klein voor en te dom. God weet het. En God is goed. Hij is de liefde zelf. Maar als deze God bestaat, dan komt het goed.

Maak jezelf niet groter dan je bent. Leg het in zijn hand. Bid elke dag.

Tenslotte: mag ik u een mooi voornemen meegeven voor dit jaar?

Begin nu eens om elke dag met God te danken voor het leven. Voor het licht van de zon.

Voor de nieuwe dag. Je leeft! Je werd geboren! Wat een geschenk!

Wat een genade, dat je leven mag. Hoe zwaar het leven ook kan zijn.

Wat mooi dat je vrienden hebt. Dat je kunt studeren. Dat je je man of vrouw mocht tegen komen in dit grote leven. Dat God naar je toekomt en tegen je zegt: "Ik ben jou niet vergeten.

Ook al denk je dat misschien wel eens. Ik ken je tranen en je eenzaamheid. Ik ken je wonden en je verlangens. Door mijn zoon Jezus kom ik naar je toe en spreek ik woorden van vrede en het diepste geluk. Van vergeving en bloei en eeuwig leven".

Stel je voor: de Koning van het heelal nodigt je uit voor het grote feest.

En jouw naam staat op de gastenlijst. In het boek van het leven.

Begin elke dag met Hem: door Hem leef je!

Dan ga je ook andere plannen maken.

Dan ga je niet meer alleen maar leven voor geld of een carrière of aanzien of zo lang mogelijk leven.

Dan gaat het niet alleen maar om jezelf en jouw geluk.

Dan ga je ook leven om iets voor anderen te betekenen.

Deo volente, als de Heer het wil...en wij leven...

Deze woorden maken ons klein. We zijn zo breekbaar.

Maar ze geven tegelijk zoveel hoop. Zoveel kracht.

Want door Jezus weet ik dat God mij dát wil geven: eeuwig leven in zijn Koninkrijk.

Misschien dit jaar.

Amen